

Piippujen Ympärillä

VARKAUS-SEURA RY
www.varkaus-seura.fi

Kuva: Ari Kankkunen

Tulossa ne ovat, Kunnallisvaalit!

Lokakuun kunnallisvaaleissa valitaan valtuutetut neljäksi vuodeksi eteen päin kaupunginvaltuustoon päättämään Varkauden asioista. Tehtävä on vaativa. Se koskettaa kaikkia kaupunkilaisia ja myös koko talousaluetta. Luottamushenkilöiden neuvottelutaitoa tarvitaan mm. mahdollisissa kuntaliitosasioissa, jotta kaikki osapuolet tuntisivat olonsa miellyttäväksi ja tulevaisuutensa turvatuksi omalla kotiseudullaan.

Kotiseutuyhdistysten näkökulmasta kaikki kotiseudun paikkakuntien nimet tulee säilyttää

liitoksista huolimatta. Eihän kotiseutu muutu, vaikka organisaatiot muuttuvatkin.

Oikeat valinnat valtuustoon varmistetaan siten, että käymme äänestämässä. Näin vaikutamme mahdollisimman korkeaan äänestysprosenttiin. Korkea äänestysprosentti vahvistaa myös valittujen valtuutettujen valtakirjaa.

Onnittelut kaikille ehdokkaille ja menestystä vaalivyöryssä!

Raimo Sikanen

Varkaus-seuran puheenjohtaja

RIGHT OR WRONG, MY WARKAUS

Varkauden ylpeys, paperitehdas on kuolemassa. Duunarit "löyhässä narussa" odottavat tehtaan lopettamista – monen polven paperimiehet.

Varkauden sielu itkee, se itkee elämän muistoja - nuorta rakkautta, lapsen syntymää, elämän päättymistä.

Se muistelee vanhaa, kultaista aikaa, jolloin konepajalla rakennettiin rautalaivoja, niitti niitiltä; hinaajia, tervahöyryjä, matkustajalaivoja.

Sielu muistaa ajan, jolloin paperitehdasta laajennettiin, hankittiin uusia paperikoneita, muurattiin uusia savupiippuja, uudistettiin paperitehdasta. Tehdas kävi kolmessa vuorossa. Ihmiset täynnä intoa.

Tänään on kaupungin yllä mustia, uhkaavia pilviä kuoleeko kaupunki, synkät ajatukset liikkuvat ihmisten mielissä. Ei kuole!

He luottavat tulevaisuuteen, uskovat elämän jatkuvan, uusien sampojen syntyvän. He rakastavat Varkautaan.

"Right or wrong, my Warkaus".

Tuomo K. Silaste
Pumpulipilvet 2011

Tarinaa Villasta

Paul Wahl junior tuli Varkauteen Paul Wahl & Co -tehtaan johtoon v. 1859. Hän kuoli täällä v. 1875 ollessaan vain 45-vuotias. Hänet on haudattu Pirtinniemen hautausmaalle. Paul Wahl juniorille myönnettiin kauppaneuvoksen arvonimi v. 1874. Perheeseen kuului vaimo, viipurilainen kauppahuoneen tytär Charlotta Louise ja todennäköisesti kaksi poikaa. Mieheensä kuoleman jälkeen leskeksi jäänyt kauppaneuvoksetar myi miehensä osuuden kahdelle langolleen, jotka oli myös nimetty alaikäisten poikien omaisuuden hoitajiksi. Kauppakirjassa, joka on kirjoitettu v. 1875, on kohta, jossa kauppaneuvoksetar pidättää itsellään oikeiden saada käyttää varsinaista päärakennusta siten, että aluksi hän asuu mainitussa päärakennuksessa, mutta myöhemmin siirtää sen toiselle paikkakunnalle, jolloin perustus jää liikkeen omistukseen. Piakko in kauppaneuvoksetar muutti Helsinkiin, mutta päärakennus jäi paikoilleen.

Tiedossani ei ole, missä perhe Varkaudessa asui. Pariskunta oli avioitunut vasta v. 1858. Tehtaan johtaja tarvitsi kuitenkin edustavan kodin, jossa olisivat myös tilat juhlien viettoon ja vieraiden majoittamiseen. Niinpä Paul Wahl & Co osti Karjalan kannakselta Terijoelta venäläisen huvilan, villan. Siellä rakennus purettiin, lastattiin Uuraassa lorjiin ja hinattiin Saimaan kanavan kautta Varkauteen. Täällä se pystytettiin nykyiselle paikalleen, ja kaikki oli valmista v. 1872, joidenkin lähteiden mukaan vasta v. 1876. Villa oli valmistumisestaan lähtien tehtaan johtajien kotina.

Kuva: Varkauden museon kuva-arkisto. A. Ahlström Oy:n kokoelma

Villa 1870-luvulla.

Villa oli suuri rakennus, jossa oli 12 huonetta. Talo oli 1-kerroksinen, toinen kerros oli pääsisäänkäynnistä nykyiselle uimahallille päin talon päätyyn saakka. Tämän yläpuolella oli vielä katettu 6-kulmainen lasitamaton näköalatasanne, torni.

Kun A.Ahlström Oy v. 1909 osti Paul Wahl & Co:n tuotantolaitokset ja muun omaisuuden Varkaudesta, niin myös Villa siirtyi sen omistukseen. Rakennuksessa asuivat tehtaan johtajat edelleen vuoteen 1946, joidenkin lähteiden mukaan vuoteen 1942. Johtajien asunnoksi valmistui v. 1945 arkkitehti Alvar Aallon suunnitelmien mukaan peruskorjattu Rantala Kosulanniemessä. johon tehtaanjohtaja muutti v.1946. Myös Villa tarvitsi peruskorjauksen, joka toteutettiin kauppalanarkkitehti Kalevi Väyrysin suunnitelmien mukaan. Koko rakennuksesta tuli 2-kerroksinen. Yläkertaan tulivat vierashuoneet ja tilat palvelusväelle. Torni poistettiin ja rakennettiin lasiveranta. Alakerta remontoitiin v. 1968. Kalusteet ja valaisimet salissa

ovat olleet Alvar Aallon suunnittelemissa mallistoista.

Varkauden Tehtaan Klubi oli perustettu v. 1919. Sillä oli oma kokoontumistila Tienkorva I:ssä. Toiminta siirtyi Villaan saneerauksen valmistuttua v. 1949. Villan nimi muuttui Virkamiesklubiksi. Toiminta rakennuksessa päättyi v. 2002. Nykyisin Virkamiesklubi kokoontuu Ravintola Kaks' Ruusussa.

Toiveissa on, että A.Ahlström Oy:n edelleen omistama kaunis ja perinteikäs rakennus saataisiin takaisin käyttöön.

Sirpa Ollikainen

Lähteet: Itkonen Hannu. Varkautelaisten vuosisata. Jyväskylä 2004
Kautovaara Tapio. Lisäjuttuja Varkauden historiaan II-osa. Jyväskylä 2008

Soikkanen Hannu. Varkauden historia. Helsinki 1963
Varkauden rakennuskulttuuria. Varkauden museon julkaisuja 5. Jyväskylä 1996

Näkökulma kansalaissodan tapahtumiin

Tuomo K. Silaste
Warkaus 1918

Historiallinen romaani

Kirja kertoo kansalaissodan aikaisen varkautealaisten elämästä vuosina 1917-1918 ja elämästä kansalaissodan jälkeen. Tekstissä tarkastellaan paitsi Varkauden myös koko Suomen silloista sekä poliittista että taloudellista tilannetta. Kirjan näkökulma on punaisten puolelta tarkastelua. Sen henki kuvaa sodan mielettömyyttä.

Romaanin luettuaan voi vain todeta sen helvetin, mikä vallitsi Suomessa ja Varkaudessa vuosina 1917-1918.

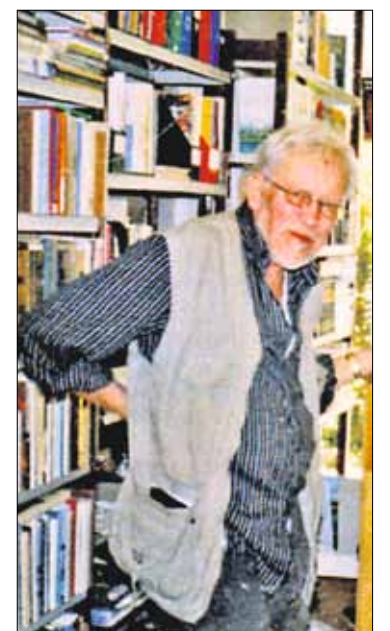
Kirjailija ilmoittaa, että teos Warkaus 1918 on omistettu Varkauden punakaartilaisien ja heidän jälkeläistensä muistolle.

Kustantaja on Mediapinta 2012. Kirjaa myyvät hyvin varustetut kirjakaupat.

Kirjailijan henkilötiedot

synt. Varkaus 7.6.1939
ylioppilas Varkauden yhteislyseo 1959
valtiotiet. maisteri 1963
Kauppa- ja teollisuusministeriön ylitarkastaja 1972-1997
ilmoittaa nyt ammatikseen eläkeläinen, "kirjoittaja ja kuvataiteilija" asuinpaikka Järvenpää
tuotanto: 6 romaania, 2 novellikokoelmaa ja 3 runokokoelmaa vuosina 2007-2012
ensimmäinen romaani, Matka, on kuvaus kirjailijan nuoruusajan Varkaudesta
runoteoksessa Oloisensa on 50 runoa ja 50 runoilijan tekemää piirrosta

Aaro Monthan

Kirjailija työhuoneessaan.

PORTTI

Ravintola Tyyskänhovi

Wrendenkatu 4, Varkaus. P.040 717 8491

www.tyyskanhovi.com

Ekotori

Warkop Oy

Savontie 44, Varkaus. Puh. 0207 575 090

www.ekotori.eu